

De „international classification of health problems in primary care”

De Nederlandse vertaling van een nieuwe, internationale classificatie voor de huisartsgeneeskunde*

INLEIDING

In de periode van 1959 tot 1972 ontwikkelden zich in vele landen ziekteclassificaties voor de huisartspraktijk. De meeste waren meer of minder geslaagd en vooral bruikbaar in de streek van herkomst. Er ontstond een toenemende behoefte onder huisartsen om hun werk op internationale basis te onderzoeken met behulp van een beter uitgebalanceerd instrument. Het vijfde wereldcongres huisartsgeneeskunde in Melbourne in 1972 bracht een groep actieve werkers op dit gebied bijeen. De „World Organization of National Colleges, Academies and Academic Associations of General Practitioners/Family Physicians” (WONCA) vormde een werkgroep om een verkorte lijst van de „International Classification of Diseases” (I.C.D.) te ontwikkelen, die bruikbaar zou zijn voor eerstelijns werkers in de hele wereld. Het doel was dus duidelijk een aansluiting op de I.C.D. te behouden. Er werd door de werkgroep een lijst opgesteld, die getoetst werd in driehonderd praktijken in negen landen, waarbij meer dan 1.000.000 arts/patiënt-contacten werden geregistreerd.

De bij dit onderzoek opgedane ervaringen vormen de basis waarop de hierna volgende lijst is ontwikkeld. Op het zesde wereldcongres huisartsgeneeskunde in 1974 in Mexico werd deze nieuwe classificatie door de General Assembly van de WONCA unaniem aanvaard. Het is de bedoeling de classificatie elke vijf jaar opnieuw te „bekijken” en elke tien jaar volledig te herzien, daarbij rekening houdend met de tienjaarlijkse herziening van de I.C.D., waarvan de volgende in 1977 zal worden gepubliceerd.

* W. van Dijk en Dr. H. Lamberts, huisartsen te Rotterdam. Afdeling Gezondheidscentrum-Ommoord van de Rotterdamse Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst.

De waarde van elke, zelfs de meest uitgebreide, classificatie voor de huisartsgeneeskunde wordt belemmerd door het ontbreken van uniformiteit in de omschrijving van elke rubriek. Dit probleem zal door de werkgroep apart worden bezien. De ontwikkeling van een specifieke nomenclatuur voor de huisartsgeneeskunde kan dan verder voortgang vinden. In hoeverre dit mogelijk is wanneer de relatie tot de I.C.D. in zo sterke mate blijft bestaan als nu het geval is, is daarbij uiteraard de vraag.

Bij het samenstellen van de nieuwere classificatie is een poging gedaan te komen tot een zoveel mogelijk systematische lijst van groepen met diagnostische eenheden, zodanig dat de frequenties van hun voorkomen geschikt zijn voor een nadere statistische analyse.

De hierna volgende vertaling is een tamelijk letterlijke weergave van de oorspronkelijke Engelse lijst. Op vele punten is kritiek mogelijk, met name waar het gaat om de hoofdstukken over psychische problemen en leefproblemen. Het is dan ook de bedoeling, en dat ligt ook wel binnen de mogelijkheden van deze classificatie, de lijst naar behoefte uit te breiden of te comprimeren en zo te komen tot een voor de Nederlandse huisartsgeneeskunde bruikbare vorm die toch internationaal vergelijkbaar is. De onlangs in dit tijdschrift gepubliceerde resultaten van de morbiditeitsanalyse door de groepspraktijk Ommoord bieden goede mogelijkheden om tot deze aanpassing te geraken.

Graag vernemen wij suggesties ten aanzien van eventuele uitbreidingen of veranderingen. Voor een meer uitvoerige beschouwing over dit onderwerp wordt verwezen naar het verslag van *Lamberts*, (1975) huisarts en wetenschap 18, 165, van het zesde wereldcongres huisartsgeneeskunde.

GEBRUIKSAANWIJZING

De lijst is ingedeeld in negentien hoofdstukken. De verschillende diagnoses zijn aan de linkerkant genummerd van 001 tot en met 371. Aan de rechterzijde vindt men een 4-cijfercode waarvan de eerste drie steeds overeenkomen met dezelfde cijfers van de I.C.D.-lijst. Het vierde cijfer geeft aan welke relatie er bestaat tot de gedetailleerde I.C.D.-diagnose. Met een Y wordt aangegeven dat verscheidene „grote” I.C.D.-diagnosen zijn samengevoegd (bijvoorbeeld 034 Y bestaat uit 034 + 035). Een X geeft aan dat één enkel onderdeel van de I.C.D.-diagnose naar voren komt. (269 X komt overeen met 269.9 van de I.C.D.). Een M tenslotte betekent dat verschillende onderdelen van de I.C.D.-diagnose zijn samengevoegd (bijvoorbeeld 289 M komt overeen met 289.1-219.3).

Indien men de lijst wil uitbreiden met meer gedetailleerde diagnoses kan men een diagnose splitsen en links een nieuw nummer toevoegen. Bij eventuele latere vergelijkingen kan men ze weer samenvoegen onder het oude nummer. Hetzelfde kan men doen wanneer men bepaalde diagnoses wil samenvoegen.

Voor de volgende afkortingen lezen: N.Y.D. - nog geen diagnose; N.O.S. - niet op andere wijze omschreven; N.E.C. - niet elders geclassificeerd.

Samenvattend: de lezer wordt een internationaal geaccepteerde classificatie voor de huisartsgeneeskunde geboden, waarbij het echter de vraag is of deze lijst in deze vorm voor de Nederlandse huisarts wel zo geschikt is; tevens rijst daarbij de vraag of specifieke wensen in deze lijst kunnen worden ondergebracht binnen de grenzen, welke daaraan zijn gesteld. Deze grenzen komen vooral voort uit mogelijkheden tot „optional hierarchy” en contractie.

I INFECTIEZIEKTEN EN PARASITAIRE
AANDOENINGEN

001	Ziekten van de ingewanden met een aangetoonde bacteriële of protozoale oorzaak (inclusief voedselvergiftiging, chemische vergiftiging)	008 Y
002	Ziekten van de ingewanden, vermoedelijk infectieus, van virale of onbekende oorzaak (inclusief virale gastroenteritis)	009 Y
003	Diarree	0091
004	Tuberculose, alle lokalisaties, inclusief laat optredende verschijnselen, recent naar positief omgeslagen tuberculose huidtest	011 Y
005	Pleura-exsudaat	0122
006	Kinkhoest, inclusief parapertussis en het pertussis-syndroom	033
007	Streptokokken-angina, roodvonk, erysipelas	034 Y
008	Poliomyelitis en andere door enterovirus veroorzaakte ziekten van het centrale zenuwstelsel inclusief laat optredende verschijnselen, aseptische meningitis	043 Y
009	Varicella	052
010	Herpes zoster	053
011	Herpes simplex (alle lokalisaties)	054
012	Morbilli	055
013	Rubella	056
014	Andere virale exanthemen, inclusief koortsuitslag N.O.S., roseola infantum	057
015	Hepatitis infectiosa, elke door virus veroorzaakte hepatitis N.E.C.	070
016	Parotitis epidemica	072
017	Mononucleosis infectiosa, ziekte van Pfeiffer	075
018	Conjunctivitis door virale oorzaak inclusief virale pharyngoconjunctivitis	078
019	Wratten, alle lokalisaties, waaronder verruca vulgaris, condylomata accuminata, uitgezonderd seborrhoïsche en seniele wratten	079 1
020	Niet nader omschreven virale infecties (uitgezonderd influenza)	0799
021	Malaria	084
022	Syfilis – alle lokalisaties en stadia	091 Y
023	Gonorrhoe – alle lokalisaties	098
024	Dermatophytosis en dermatomycosis inclusief zwemmerseczeem, tinea, ringworm	110 Y
025	Monilia, elke lokalisatie, uitgezonderd de tractus urogenitalis	112 X
026	Urogenitale monilia	112 Y
027	Urogenitale trichomonas	131
028	Oxyuren, ascaris, lintworm en alle andere wormen	127 Y
029	Pediculosis en andere pediculosissoorten	132 Y
030	Scabies en andere acaridae	133
031	Alle andere infectieuze en parasitaire aandoeningen inclusief molluscum contagiosum, angina van Vincent, meningokokkeninfecties, niet hiervoor genoemde venerische ziekten, door Coxsackie veroorzaakte ziekten, sarcoidosis, virusencephalitis, pokken en koepokken	039 Y

II NEOPLASMATA

Maligne nieuwvormingen

032	Tractus digestivus (oesophagus, maag, colon)	151 Y
033	Larynx, trachea, bronchus, long	162 Y
034	Huid en subcutane weefsels inclusief melanomen	172 Y
035	Borst	174
036	Tractus genitalis van de vrouw (inclusief uterus, adnexe, carcinoma in situ, vulva)	180 Y
037	Urinewegen en mannelijke genitalia (inclusief blaas, nier en prostaat)	185 Y
038	Ziekte van Hodgkin, maligne lymfomatosen en leukemieën (inclusief multipole myelomen, polycythaemia rubra vera)	201 Y
039	Andere maligne nieuwvormingen (inclusief metastasen van onbekende oorsprong)	195 Y

Benigne nieuwvormingen

040	Lipomen – alle lokalisaties	214
041	De huid (waaronder seborrhoïsche en seniele wratten, seniele keratose uitgezonderd moeder-vlek en naevus pigmentosus)	216
042	Mamma, uitgezonderd cysten en fibroadenomatosis cystica	217
043	Fibroid (myomen) en andere benigne nieuwvormingen van de uterus, inclusief cervixpoliep	218 Y
044	Hemangiomen en lymfangiomen inclusief geboortevlekken	227
045	Andere benigne neoplasmata (inclusief van de hersenen, colon, rectum en anus (inclusief poliepen) ovariumcyste, Bartholincyste	228 Y
046	Nieuwvormingen waarvan de aard (benigne of maligne) nog niet is vastgesteld	239 Y

III ENDROCRINE-, METABOLE EN
VOEDINGSZIEKTEN

047	Struma en niet toxisch nodeus struma	241 Y
048	Hyperthyroidie, thyreotoxicose met of zonder struma	242
049	Hypothyroidie, myxoedeem en cretinisme	244 Y
050	Diabetes mellitus	250
051	Onverklaarde afwijkende uitkomsten laboratoriumonderzoek, inclusief onverklaarde afwijkende uitkomsten bij screening en afwijkende glucosetolerantietest	279 M
052	Avitaminosis en andere voedingsgebrekziekten en voedingsstoornissen, inclusief spruw en malabsorptiesyndroom	260 Y
053	Voedingsproblemen bij zuigelingen	269 Y
054	Jicht, verhoogd urinezuur	274
055	Obesitas	277
056	Vetstofwisselingsstoornissen (hyperlipemie, hypercholesterolemie, hypertriglyceridemie) aangeboren xanthomen	279 X
144	Asthma bronchiale	493
057	Andere endocriene, voedings- en metabole ziekten inclusief hypoglykemie, cystic fibrosis en aangeboren metabole stoornissen	279 Y

IV ZIEKTEN VAN HET BLOED EN DE BLOEDVORMENDE ORGANEN		080	Alcoholmisbruik inclusief alcoholisme en alcoholpsychose	291 Y	
058	Microcytaire anemie, ijzerebreksanemie (inclusief normocytaire) uitgezonderd tijdens de zwangerschap (634 Y, 677 Y)	280	081	Acute alcoholintoxicatie	303 Y
059	Macrocytaire anemie, inclusief pernicious anemie en andere gebreksanemieën uitgezonderd tijdens de zwangerschap (634 Y, 677 Y)	281	082	Overmatig roken	304 X
060	Sikkelcelanemie, sikkelceldragers, thalassemie en andere erfelijke hemolytische anemieën, inclusief spherocytosis	282	083	Ander „drug” gebruik, gewinning of verslaving (cannabis, L.S.D., barbituraten enzovoort)	304 Y
061	Andere anemieën, inclusief anemie N.O.S.	285 Y	084	Persoonlijke- en karakterstoornissen	301
062	Purpura, hemorragische diathese en stollingsstoornissen	287 Y	085	Psychische retardatie	315 Y
063	Abnormaal bloedbeeld N.E.C. inclusief verhoogde bezinkingssnelheid van de rode bloedlichaampjes	289 X	086	Andere psychische stoornissen, inclusief seksuele deviatie, tics	306 Y
064	Chronische en niet-specifieke lymfadenitis, uitgezonderd acute lymfadenitis (683), vergrote lymfeklier, lymfadenopathie (7827)	289 M	Sociale, huwelijks- of gezinsproblemen en stoornissen (zie hoofdstuk XIX)		Y 131 tot Y 169
277	Splenomegalie, hepatomegalie	782 Y	VI AANDOENINGEN VAN HET ZENUWSTELSEL EN DE ZINTUIGEN		
038	Leukemieën, reticulosen, polycythaemia rubra vera	201 Y	<i>Ziekten van het zenuwstelsel</i>		
065	Andere ziekten van het bloed en de bloedvormende organen	289 Y	087	Multipole sclerose	340
V PSYCHISCHE STOORNISSEN			088	Parkinsonisme, paralysis agitans	342
<i>Psychosen</i>			089	Epilepsie, alle soorten	345
066	Organische psychosen, delirium (uitgezonderd door alcohol) seniele, preseniele dementie	292 Y	090	Migraine	346
067	Schizofrenie – alle typen, inclusief paranoïde toestanden	295 Y	123	Cerebrovasculaire ziekten, apoplexie	437 Y
068	Affectieve psychose; psychotische depressie, involutiedepressie, manie, hypomane en manische depressie	296	124	„Transient cerebral ischaemia” (T.I.A.) („transient ischaemic attack”, T.I.A.)	435
069	Andere psychosen, uitgezonderd alcoholpsychose (291 Y)	299 Y	<i>Andere ziekten van het zenuwstelsel</i>		
<i>Neurosen</i>			091	Spastische verlamming, meningitis N.E.C., Bell's paralyse, trigeminusneuralgie en andere perifere zenuwlesies, uitgezonderd dwarslesies (717 - 729 Y)	349 Y
070	Angstneurose	3000	<i>Oogziekten</i>		
071	Hysterische en hypochondrische neurose inclusief conversiehysterie, door angst veroorzaakte somatische klachten (bijvoorbeeld hyperventilatiesyndroom, hartneurose)	300 X	092	Conjunctivitis bacterieel en allergisch, uitgezonderd virale en andere specifieke infecties (011Y - 039 Y)	360
072	Depressieve neurose, neurotische depressie	300 X	145	Hooikoorts, allergische rhinitis	507
073	Andere neurosen inclusief neurasthenie, fobische neurose	300 Y	093	Hordeolum, blepharitis, chalazion, geïnfecteerde cyste van Meiboom	361
<i>Andere psychische stoornissen</i>			094	Refractie-afwijkingen, verminderde gezichtscherpte (inclusief status na cataractectomie, uitgezonderd blindheid (379)	370
074	Specifieke leerproblemen	3061	095	Pijn in het oog	378
075	Slapeloosheid en andere slaapproblemen	3064	326	Corpus alienum in het oog	930
076	Spanningshoofdpijn, uitgezonderd hoofdpijn N.O.S. (791)	3068	326	Cornea-beschadiging	918 Y
077	Crisissituaties, voorbijgaande situatief bepaalde reacties, aanpassingsreacties, inclusief rouwreacties, exclusief chronische stress	307	251	Afgesloten traanbuis	744 X
078	Gedragsstoornissen	308	096	Cataract	374
079	Seksuele problemen of andere psychosomatische ziekten van de geslachtsorganen waaronder frigideïteit, impotentie, libidoverlies, uitgezonderd seksuele deviaties (306 Y) en huwelijksproblematiek	3056	097	Glaucoom	375
			098	Blindheid, ook een eenzijdige, uitgezonderd door refractieafwijkingen (370)	379
			099	Andere oogziekten, inclusief pinguecula, pterygium, keratitis, dacryocystitis, strabismus en spontane subconjunctivale bloeding	378 Y
			<i>Aandoeningen van het oor</i>		
			100	Otitis externa, inclusief furunkel van de externe gehoorgang	380
			101	Acute otitis media, inclusief myringitis	381 Y
			102	Chronische otitis media, inclusief chronische seruze otitis, „glue ear”	381 1
			103	Tubair catar, acute otitis serosa	384 X

104	Stoornissen van het labrynt, labryntitis, ziekte van Menière	385 Y	126	Andere arteriële vaatziekten, winterhanden, fenomeen van Raynaud, arteriële afsluitingen, claudicatio intermittens, gangreen	443 Y
105	Doofheid, gedeeltelijke of algehele door alle oorzaken, inclusief otosclerose	389 Y	127	Longembolie	450
106	Cerumen	387 1	128	Flebitis en tromboflebitis, flebotrombose, trombose van de diepe venen, vena porta trombose uitgezonderd tijdens de zwangerschap (634 Y) of het kraambed (677 Y)	451 Y
350	Corpus alienum in het oor	931 Y	129	Varices van de benen, al dan niet met ulcus en/of eczeem, veneuze stasis, veneuze insufficiëntie ..	454
107	Andere ziekten van het oor en mastoid inclusief oorpijn, otalgia N.Y.D., geperforeerd trommelvlies (uitgezonderd traumatisch, 907 Y) mastoiditis	387 Y	130	Hemorroiden, getromboseerde aambei	455
	VII AANDOENINGEN VAN DE TRACTUS CIRCULATORIUS EN HET HART		131	Orthostatische hypotensie, lage bloeddruk	4580
108	Chronisch reumatische hartziekten, acuut reuma, Sydenham's chorea, met of zonder hartlijden	391 Y	132	Andere ziekten van de perifere bloedvaten inclusief oesofagusvarices, varicocèle, aneurysma, polyarteritis nodosa	458 Y
247	Congenitale afwijkingen van het hart of de tractus circulatorius	746 Y		VIII AANDOENINGEN VAN DE TRACTUS RESPIRATORIUS	
109	Acuut hartinfarct en subacuut ischemisch hartlijden	410 Y	133	Bovenste luchtweginfectie (acuut), verkoudheid, rhinitis, nasopharyngitis, pharyngitis, uitgezonderd door streptokokken veroorzaakt 034 Y	465 Y
110	Chronisch ischemisch hartlijden inclusief hersteld myocardinfarct, angina pectoris, asymptomatisch ischemisch hartlijden	413 Y	134	Sinusitis (acuut en chronisch)	461 Y
111	Andere atherosclerotische hartziekten inclusief atherosclerotische klepafwijkingen, cardiovasculaire arteriosclerose, cardiosclerose	412 X	135	Tonsillitis (acuut), peritonsillair abces, uitgezonderd door streptokokken veroorzaakt	463 Y
112	Atriumfibrilleren en -flutter	427 X	136	Hypertrofie en chronische infectie van de tonsillen en/of het adenoid	500
113	Paroxysmale tachycardie	427 Y	137	Laryngitis en tracheitis (acuut), croup	464
114	Ectopische ritmen alle soorten (inclusief P.V.B., P.N.B., P.A.B.)	427 M	138	Acute bronchitis en bronchiolitis, inclusief bronchitis N.O.S.	466 Y
071	Hartneurose	300 X	139	Influenza	470 Y
115	Hartgeruis N.E.C. functioneel, onschuldig of N.Y.D.	429 X	140	Pneumonie	486 Y
116	Pulmonair hartlijden, cor pulmonale	426	141	Pleuritis – alle soorten, uitgezonderd tuberculeus (011 Y)	511
117	Decompensatio cordis, rechts en/of links	427 Z	272	Pleura-exsudaat N.O.S.	0122
	Nazorg patiënten met een klepprothese	Y 46	142	Chronische bronchitis	491
118	Alle andere hartziekten, abnormaal electro cardiogram, pericarditis (al dan niet reumatisch of van onbekende oorsprong), andere stoornissen van hartslag of ritme, hartblock (alle soorten) en hartstilstand	429 Y	143	Emfyseem, chronische obstructieve longaandoeningen, bronchiëctasiën	492 Y
	Bloeddruk		144	Asthma bronchiale	493
119	Verhoogde bloeddruk zonder de diagnose „hypertensie”	401	071	Hyperventilatiesyndroom, respiratoire neurose	300 X
120	Ongecompliceerde hypertensie inclusief labiele hypertensie	401 Y	145	Hooikoorts, allergische rhinitis	507
121	Hypertensie met aandoening van organen (hart, nier, hersenen)	400 Y	146	Furunkel in de neus	508 X
122	Hypertensie N.O.S.	401 M	330	Corpus alienum in de neus	931 Y
	N.B. Neem voor secundaire hypertensie het juiste cijfer voor hypertensie en een ander cijfer voor de onderliggende oorzaak).		147	Andere aandoeningen van de tractus respiratorius inclusief spontane pneumothorax, septumdeviatie, pneumoconiose, neuspoliep, uitgezonderd cystische longfibrose 279 Y	519 Y
	Vaatziekten			IX AANDOENINGEN VAN DE TRACTUS DIGESTIVUS	
123	Cerebrovasculaire ziekten, alle soorten cerebrovasculaire accidenten (C.V.A.) subacuut en chronisch, paralyse na C.V.A.	437 Y	148	Aandoeningen van de tanden en steunweefsels inclusief het doorkomen van tanden, wortelabces	525 Y
124	„Transient ischaemic attack” (T.I.A.)	435	149	Ziekten van de mond, tong, speekselklieren, afters, ulcera, stomatitis, glossitis, uitgezonderd door herpes (054)	529 Y
125	Atherosclerosis, uitgezonderd van de hersenen en het hart (437 Y) en 413 Y, 412 X)	440	150	Ziekten van de oesophagus, oesophagitis	530
			151	Ulcus duodeni met of zonder complicaties	532
			152	Andere peptische ulcera, waarbij N.O.S., maag, maaggenumum	533 Y

153	Stoornissen van de maagfunctie en andere aandoeningen van maag en duodenum inclusief indigestie N.O.S., gastritis en duodenitis van niet infectieuze oorsprong	536 Y	180	Andere aandoeningen van de mannelijke genitalia (inclusief spermatocèle, exclusief steriliteit (628 Y)	607 Y
001	Gastroënsteritis protozoair of bacterieel	008 Y		<i>Aandoeningen van de vrouwelijke geslachtsorganen</i>	
002	Gastroënteritis, viraal of van onbekende infectieuze oorsprong	009 Y	181	Fibroadenomatosi cystica	610
154	Appendicitis, alle soorten	540 Y	182	Andere aandoeningen van de borst, inclusief gynaecomastie, borstabsces (niet puerperaal), afwijkingen aan de tepel	611 -
155	Hernia inguinalis met of zonder afklemming	550 Y	183	Salpingitis, oöphoritis en ontstekingen in het kleine bekken	612 - 614
156	Hiatus hernia, hernia diafragmatica	553 Y	184	Cervicitis en erosie van de portio	613
157	Andere hernia, femoralis, umbilicalis, ventralis	551 Y	185	Vaginitis N.O.S. (exclusief aangetoonde monilia of trichomonas) inclusief leukorroe, fluor vaginalis of trichomonas	614
158	Divertikels van de darmen, inclusief diverticulose, diverticulitis	562 Y	186	Uterovaginale prolaps: inclusief cystocèle, rectocèle	623 -
159	Colonspasmen, spastisch colon, colitis mucosa, „irritable bowel” syndroom en andere niet-infectieuze ulceratieve aandoeningen van de darmen, mede door toxische-, allergische- of dieet-oorzaken	561 Y	187	Symptomen van de menopauze, climacteriële klachten: exclusief psychiatrische symptomen (Sectie V), vaginitis senilis	627 -
160	Chronische enteritis, LM, Crohn, colitis ulcerosa	563	188	Premenstruële klachtensyndroom	626 X
003	Diarree N.O.S. NYD	0091		<i>Menstruatiestoornissen</i>	
161	Obstipatie	5640	189	Amenorroe, hypomenorroe, oligomenorroe, exclusief zwangerschap (Y 63 -)	626 M
162	Fissura ani en anale fistel, perianaal abces	565 Y	190	Ernstige hypermenorroe, menorrhagie	6262
163	Proctitis, inclusief rectale en anale pijn, uitgezonderd proctalgia fugax (561 Y)	569 M	191	Pijnlijke dysmenorroe, intermenstruele pijn „middenpijn”	6263
164	Rectaal bloedverlies, gastrointestinaal bloedverlies, uitgezonderd haematemesis en melaena (785 Y)	569 X	192	Polymenorroe	626 C
130	Hemorroiden	455	193	Andere menstruatiestoornissen, inclusief intermenstrueel bloedverlies - metrorragie, menometrorragie, postmenopausaal bloedverlies	626 Y
165	Cirrose en andere leveraandoeningen, uitgezonderd hepatitis infectiosa (070)	571 Y	043	Myoma uteri	218 Y
166	Cholecystitis, cholelithiasis, cholangitis en andere ziekten van de galblaas en galwegen	574 Y	036	Ovariumcyste – maligne	180 Y
167	Andere ziekten van de tractus digestivus inclusief pancreas-aandoeningen, ileus, peritonitis	569 Y	045	Ovariumcyste – fysiologisch	629 Y
			045	Ovariumcyste – benigne	228 Y
	X AANDOENINGEN VAN DE TRACTUS UROGENITALIS		338	Cytologie van de cervix	Y 10 Y
	<i>Aandoeningen van de urinewegen</i>		194	Andere aandoeningen van de vrouwelijke geslachtsorganen inclusief endometriose, „pelvic congestion” syndroom, vulvitis, Bartholin abces, exclusief Bartholin cyste	629 Y
168	Acute en chronische glomerulonephritis (exclusief pyelonephritis) en nefrose	580 Y	195	Steriliteit van de man of de vrouw	628 Y
169	Acute pyelonephritis, pyelitis	590 1		XI ZWANGERSCHAP, GEBOORTE EN KRAAMBED	
170	Cystitis, urineweginfectie N.O.S.	595 Y	196	Ectopische zwangerschap	631
171	(Nier)steen, alle lokalisaties	592 Y	197	Bloedverlies tijdens de zwangerschap, alle oorzaken: inclusief placenta praevia, dreigende abortus	632
172	Urethritis: N.E.C., niet specifieke, & N.O.A.: inclusief meatitis, exclusief specifieke venerische urethritis (098 - 039 Y)	597 -	198	Urineweginfectie tijdens de zwangerschap en/of het kraambed	635 -
173	Orthostatische albuminurie	593 X	199	Toxicose, pre-eclampsie en eclampsie tijdens zwangerschap en/of kraambed	637
298	Afwijkend urine-onderzoek N.O.S., N.Y.D.	798	200	Abortus provocatus met of zonder complicaties	640 Y
174	Andere aandoeningen van de nier, ureter en blaas inclusief chronische pyelonephritis, hydronefrose, urethrastrictureur	599 Y	201	Spontane abortus en N.O.S., inclusief „missed abortion” en abortus incompletus	643 Y
	<i>Ziekten van de mannelijke geslachtsorganen</i>		350	De diagnose „zwangerschap”	Y 63
175	Benigne prostaathypertrofie	600 -	351	Prenatale zorg	Y 60
176	Prostatitis, vesiculitis seminalis	601 Y			
177	Hydrocèle	603 -			
178	Orchitis en epididymitis exclusief parotitis epidemica (072 -)	604 -			
249	Niet ingedaalde testikel	752 I			
179	Slurfpreputium, phimosis, balanitis	605			

202	Andere complicaties van de zwangerschap (prenataal): inclusief infectie van de tractus genitalis, anemie, emesis en hyperemesis, liggingsafwijkingen van de foetus (exclusief partus met complicaties (661 Y)	634 Y	221	Ingegroeide nagel, onychogryphosis en andere nagelaandoeningen	703 -
203	Normale partus	650 -	222	Alopecia, folliculitis en andere haaraandoeningen	704 -
204	Gecomplieerde partus	661 Y	223	Pompholyx en andere aandoeningen van zweetklieren inclusief sudamina exclusief hyperhidrosis (7881)	705 -
205	Mastitis en andere lactatiestoornissen	678	224	Acne	706 Y
352	Postnatale zorg	Y 61	225	Chronisch huidulcus inclusief decubitus; exclusief ulcus varicosum (454)	707 -
206	Andere complicaties tijdens het kraambed; inclusief infectie van de genitalia, anemie	677 Y	226	Urticaria, allergische oedemen, Quincke oedeem: exclusief reactie op medicijnen (977 Y), oedeem N.O.S. (7826)	708 -
XII AANDOENINGEN VAN DE HUID EN HET SUBCUTAAN WEEFSEL			227	Andere aandoeningen van de huid en subcutaan weefsel: inclusief keloid, implantatie-dermoid, rosacea, erythema nodosum	709 Y
207	Furunkel, carbunkel, cellulitis, abces: exclusief in de neus (508 X), oor (380 -), perianaal (565 Y), vulvaair (629 Y), mamma (611 -, 678 -), vinger of teen (681 Y), geïnfecteerde chirurgische wond (998 Y), penis en scrotum (607 Y)	680 Y	XIII. AANDOENINGEN VAN SPIEREN, SKELET EN BINDWEEFSEL		
208	Furunkel, carbunkel, cellulitis, abces van vinger of teen	681 Y	<i>Arthritis</i>		
209	Lymfadenitis - acute: inclusief geabcdeerde; exclusief chronische (289 M) en vergrote lymfeklier, lymfadenopathie (7827)	683 -	228	Reumatoïde (poly) arthritis en daaraan verwante verschijnselen inclusief ankyloserende spondylitis; exclusief arthropathie door psoriasis	712
210	Impetigo	684 -	229	Osteoarthritis, osteoarthrosis & daaraan verwante verschijnselen: exclusief aandoening van de lumbale wervelkolom (713 X)	713 Y
007	Erysipelas	034 Y	230	Traumatische arthritis: inclusief hydrops	714 X
211	Pilonidale cyste, fistel, pyodermie, pyogeen granuloom, andere infecties van de huid of subcutaan weefsel	686 Y	054	Jicht	274 -
212	Seborroïsche dermatitis: inclusief roos	690	231	Andere soorten arthritis & bindweefselaandoeningen: inclusief arthritis N.O.S. of N.O.S., acute infectieuze arthritis, syndroom van Reiter, syst. lupus erythematoses, dermatomyositis, sclerodermie; exclusief polyarteritis noc dosa (458 Y), gewrichtspijn (7873), gezwollen gewricht (7874)	714 -
041	Seborroïsche wratten, seniele wratten, keratosis solaris	216 -	<i>Niet articulaire reuma</i>		
213	Eczeem en dermatitis: inclusief atopisch, allergisch en bij kinderen	691 -	232	Bursitis, tenosynovitis, peritendinitis, synovitis: exclusief schouder (717 Y)	731 Y
214	Luieruitslag, luierdermatitis	692 X	233	Schouder syndromen: inclusief „rotator cuff syndroom”, „frozen shoulder”, bursitis van de schouder, peri-arthritis humeroscapularis	717 Y
215	Contactdermatitis en dermatitis door ander fysisch agens: inclusief verbranding door de zon	692 Y	234	Andere niet articulaire reuma: inclusief fibrositis, myalgie, spierpijn, myositis	7179
129	Ulcus varicosum, variceus eczeem, stasisdermatitis	454	<i>Syndromen samenhangend met de wervelkolom</i>		
216	Pityriasis rosea	6963	235	Syndromen samenhangend met de cervicale wervelkolom inclusief cervicale discuslesie, torticollis, brachio-cervicaal syndroom; exclusief osteoarthritis (713 Y), stijve nek (8470)	728 C
217	Psoriasis met of zonder arthropathie	696 Y	236	Syndromen samenhangend met de thoracale wervelkolom inclusief thoracale discuslesie, pijnuitstraling; exclusief osteoarthritis (713 Y)	728 Y
218	Pruritus en daarmee samenhangende verschijnselen: inclusief lichen simplex chronicus, neurodermatitis, anogenitale pruritus	698 -	237	Osteoarthritis van de lumbale wervelkolom inclusief spondylitis, spondylosis	713 X
024	Dermatophytosis, dermatomycosis: inclusief zwemmerseczeem, tinea, ringworm	110 Y	238	„Low back pain” zonder uitstralings symptomen, rugpijn N.O.S. lumbago inclusief coccygodynie	717 X
025	Huidinfectie door monilia	112 X	239	Andere lumbale syndromen inclusief discusprolaps of gedegeneerde lumbale (of lumbosacrale) discus, ischias	725 Y
010	Herpes zoster	053 -	252	Spondylosisthesis	758 Y
011	Herpes simplex	054 -			
029	Pediculosis	132 Y			
030	Scabies	133 -			
031	Molluscum contagiosum	039 -			
219	Likdoorns en voeteelt	700 -			
019	Wratten	0791			
250	Moedervlek, naevus pigmentosus	7571			
220	Atheroomcyste, inclusief epitheelcyste	7062			
040	Lipoom	214 -			
034	Huidtumor - maligne	172 Y			
041	Huidtumor - benigne	216 -			

283	Frequente mictie inclusief nycturie, polyurie . . .	786 C	297	Senilias, veroudering exclusief seniele psychose (292 Y)	794 -
298	Afwijkende bevindingen bij urine-onderzoek . .	789 -	078	Gedragstoornissen N.E.C.	308 Y
284	Pijn met betrekking tot de genitalia inclusief dyspareunie; exclusief dysmenorroe (6263) . . .	7867		<i>Onverklaard afwijkend onderzoek</i>	
079	Frigiditeit, impotentie, verminderde libido . . .	3056	298	Afwijkend urine-onderzoek inclusief asymptomatische bacteriurie; exclusief orthostatische albuminurie (593 X)	789
185	Vaginitis	622 X	063	Afwijkende hematologische bevindingen inclusief verhoogde bezinkingssnelheid van de erythrocyten	289 X
285	Pijnlijke mamma, mastalgie, mastodynïe	786 Y	062	Afwijkende stollingstijd	287 Y
182	Afscheiding uit de tepel inclusief bloederige afscheiding	611 -	065	Afwijkende bloedchemie	279 M
	<i>Menstruatiestoornissen</i>		118	Afwijkend electrocardiogram	429 Y
189	Amenorroe, hypomenorroe, oligomenorroe . . .	626 M	299	Ander afwijkend onderzoek inclusief afwijkende röntgenfoto	796 M
190	Hypermenorroe, menorrhagie	6262	300	Alle andere afwijkingen, symptomen en slecht gedefinieerde toestanden inclusief dood door onbekende oorzaak, dehydratie en stoornis in de electrolytenbalans, stridor, singultus, shock, geelzucht, ascites	796 Y
191	Dysmenorroe, intermenstruele pijn - „middenpijn”	6263		XVII. ONGEVALLLEN, VERGIFTIGINGEN EN GEWELD	
192	Polymenorroe	626 C		<i>Fracturen, fractuur-dislocaties van de:</i>	
193	Andere menstruatiestoornissen inclusief intermenstrueel bloedverlies - metrorragie, menometrorragie, postmenopausaal bloedverlies . . .	626 Y	301	Schedel en aangezichtsbeenderen	803 Y
	<i>Ledematen en gewrichten</i>		302	Wervelkolom met of zonder ruggemergslesie . .	805 Y
286	Pijn in de ledematen inclusief „groei-pijn” bij kinderen	787 X	303	Ribben	807 X
234	Myalgie, spierpijn, myositis	7179	304	Clavicula	810 -
287	Beenkrampen inclusief nachtelijk, „restless legs syndroom”	787 M	305	Humerus	812 -
238	Rugpijn, lumbalgie	717 X	306	Radius en ulna	813 -
288	Gewrichtspijn, arthralgie	7873	307	Carpalia, metacarpalia, tarsalia, metatarsalia . .	814 Y
289	Gewrichtszwelling	7874	308	Falangen - voet of hand	816 Y
246	Zwakke van de ledematen, spier- of gewrichten	729 Y	309	Femur	821 Y
	<i>Algemeen</i>		310	Tibia en fibula inclusief enkelfracturen	823 Y
290	Excessief transpireren, hyperhidrosis	7851	311	Alle andere, fracturen: inclusief slecht omschreven fracturen	829 Y
291	Koorts door onbekende oorzaak, febris e causa ignota, inclusief hyperpyrexie	7888		<i>Dislokaties en subluxaties</i>	
292	Uitslag, andere niet-gespecificeerde huidaandoeningen	7882	312	Knie en patella inclusief acute meniscuslesie; exclusief chronische meniscuslesie (724 Y)	836 -
218	Pruritus	698 -	313	Alle andere dislokaties en subluxaties	839 Y
	<i>Allergieën</i>			<i>Verstuikingen en distorsies (van gewrichten en aanliggende spieren)</i>	
213	Allergisch eczeem en dermatitis	691 -	314	Schouder, elleboog en arm	840 Y
226	Allergische urticaria, netelroos of oedeem	708 -	315	Pols, hand en vingers	842 -
092	Allergische conjunctivitis	360 -	316	Knie en onderbeen	844 -
334	Geneesmiddelenallergie exclusief contactdermatitis (692 Y)	997 Y	317	Enkel	845 X
145	Allergische rhinitis	507 -	318	Voet en tenen	845 Y
144	Allergisch astma	493 -	319	Hals inclusief „whiplash”	8470
325	Allergie voor insectenbeten of steken	918 -	320	De rest van de wervelkolom, inclusief sacroiliacale gebied en stuit	846 Y
159	Allergische manifestaties van de ingewanden . .	561 Y	321	Alle andere verstuikingen en distorsies inclusief slecht gedefinieerde	848 Y
213	Allergie, allergische reacties N.O.S.	691 -		<i>Andere traumata</i>	
293	Gewichtsverlies	788 M	322	Hoofdverwonding, hersenschudding, intracranïële verwonding (zonder schedelfractuur) inclusief late gevolgen	854 Y
055	Obesitas	277 -			
294	Achterblijven van de te verwachten fysiologische ontwikkeling exclusief niet groeien van de pasgeborenen (778 Y)	788 X			
053	Voedingsproblemen bij baby's	269 X			
295	Malaise, moeheid exclusief neurasthenie (300 Y)	790 Y			
296	Tumor of gelokaliseerde zwelling N.O.S. en N.Y.D. (bijvoorbeeld van de buik, bekken of borst	796 X			

323	Verscheuring, open wond, traumatische amputatie inclusief van de tanden en het trommelvlies; steekwonden	907 Y	345	I.U.D.	Y 433
324	Dierebeet inclusief hondebeet, slangebeet	907 X	346	Andere anticonceptiemethoden	Y 434
325	Insectebeet en -steek inclusief spin	918 X	347	Algemene voorlichting over anticonceptie inclusief advies tot sterilisatie of abortus	Y 435
326	Schaving, schram, blaar inclusief oog	918 Y		<i>Administratieve procedures</i>	
327	Buil, kneuzing, contusie met intacte huid, inclusief oog, hematoom; exclusief spontane subconjunctivale bloeding (378 Y)	929 Y	348	Brieven, formulieren, verklaringen, recepten, zonder onderzoek of gesprek, pilrecepten	Y 73 -
328	Verbrandingen – elke graad inclusief chemische verbrandingen, oog	949 Y	349	Verwijzing, zonder onderzoek of gesprek	Y 74 -
329	Corpus alienum in weefsels	907 M		<i>Zorg voor moeder en kind</i>	
330	Corpus alienum, binnengekomen via een lichaamsopening; exclusief oog	931 Y	350	De diagnose zwangerschap	Y 63 -
331	Late en nadelige effecten trauma inclusief litteken, misvorming, invaliditeit	999 Y	351	Prenatale zorg	Y 60 -
	N.B. voor suicide en suicidepoging: gebruik een cijfer voor de aard van de zelfverwonding en een ander cijfer voor het onderliggende emotionele (292 Y - 306 Y) of sociale probleem (Y 131 - Y 169)		352	Postnatale zorg inclusief lactatie-remming zonder ziekte	Y 61 -
332	Andere verwondingen en traumata inclusief multiple traumata N.E.D.	991 Y	338	Zuigelingenverzorging	Y 10 Y
	<i>Nadelige effecten</i>			<i>Diversen</i>	
334	Nadelige effecten van medicamenten inclusief allergie, overdosering, reacties op immunisatie en transfusies exclusief contactdermatitis (692 Y) en verbrandingen (949 Y)	977 Y	353	E.H.B.O., oorlelperforatie, circumcisie zonder ziekte	Y 29 Y
335	Nadelige effecten van andere chemicaliën inclusief lood; exclusief contactdermatitis (692 Y) en verbrandingen (949 Y)	989 Y	354	Advies, gezondheidsvoorlichting en -opvoeding inclusief lessen	Y 72 -
336	Complicaties van medische behandeling inclusief wondinfectie, wondbreuk of door I.U.D., röntgenstralen, prothesen, pacemaker of lumbaalpunctie	998 Y	355	Andere problemen buiten de „patiënt” (bijvoorbeeld bloeddonor, bezorgdheid bij derden, consult voor een ander)	Y 79 Y
337	Nadelige gevolgen van fysische factoren (bijvoorbeeld warmte, koude, druk, beweging) inclusief bevriezing; exclusief zonverbranding (692 Y)	994 Y			
	XVIII. AANVULLENDE CLASSIFICATIES			XIX. SOCIALE, HUWELIJKS- EN GEZINSPROBLEMEN OF STOORNISSEN	
	<i>Preventieve geneeskunde</i>			<i>Gezinsproblemen</i>	
338	Geneeskundig onderzoek waarbij geen ziekte is ontdekt inclusief keuring, „screening”, volledige of gedeeltelijke „check up”, zuigelingen- en kleuterzorg, pre-operatief onderzoek, cervix- en vaginaal cytologie, onderzoek op uitsluiting van een specifieke ziekte	Y 10 Y	356	Economische problemen	Y 131
339	Contacten en dragers (vermoedelijk of bewezen) van infectieziekten of parasitaire aandoeningen inclusief profylaxe; exclusief acuut reuma (391 Y)	Y 49 Y	357	Huisvestingsproblemen	Y 132
340	Profylactische immunisatie, inenting of vaccinatie	Y 42 -	358	Medische verzorgingsproblematiek, de zorg voor een zieke	Y 133
341	Observatie en zorg voor patiënten met een „high risk”, medicatie	Y 45 -	359	Huwelijksproblemen exclusief problemen beperkt tot de seksualiteit (3056)	Y 134
342	Observatie en zorg voor andere „high risk”-patiënten inclusief mensen met een prothese ..	Y 46 -	360	Ouder-kind-probleem inclusief misbruik van kinderen, kindermishandeling, verwaarlozing, bezorgdheid over het gedrag van een kind, problemen met betrekking tot geadopteerde- of pleegkinderen	Y 135
	<i>Gezinsplanning</i>		361	Problematiek met bejaarde ouders of schoonouders	Y 137
343	Sterilisatie – man of vrouw	Y 431	362	Gezinsontsporing al dan niet met echtscheiding of de andere gezinsleden	Y 137
344	Orale anticonceptie	Y 432		<i>Andere gezinsproblemen</i>	
				<i>Individuele problemen</i>	
			364	Opvoedingsproblemen	Y 141
			365	Zwangerschap zonder huwelijk, onwettige zwangerschap	Y 142
			366	Sociale stoornissen inclusief sociale isolatie, culturele deprivatie, politieke of religieuze discriminatie	Y 143
			367	Arbeidsproblemen inclusief werkloosheid, moeilijkheden op het werk, beroepskeuzeproblemen	Y 145
			368	Andere individuele problemen inclusief levensfaseproblematiek	Y 149
			369	Wettelijke problemen inclusief vervolging, proces en gevangenneming	Y 154
			370	Andere sociale aanpassingsproblemen	Y 169
			371	Andere niet te classificeren problemen	Y 179